

Eläkeläisten toimeentulokokemukset vuonna 2020 ja muutos vuodesta 2017

Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 05/2021

Liisa-Maria Palomäki, Kati Ahonen, Ilari Ilmakunnas, Susan
Kuivalainen ja Anu Polvinen

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

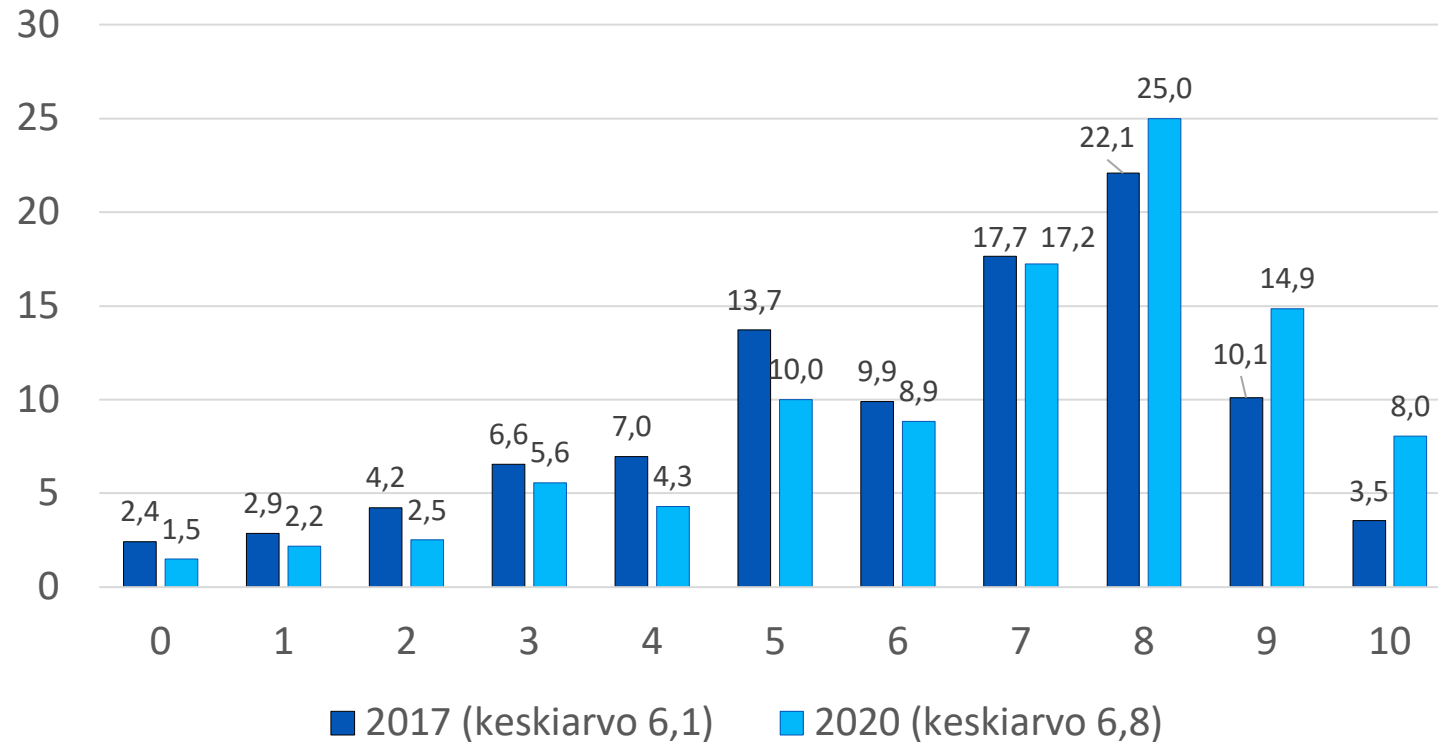
Keskeisimmät tulokset

- Vuonna 2020 suurin osa (noin 70 %) oli tyytyväisiä taloudelliseen tilanteeseensa ja koki tavanomaisten menojen kattamisen vähintään melko helpoksi. 75 %:lle jäi rahaa välttämättömyysmenojen jälkeen ja yhtä usealla oli maksuvaraa yllättäviin menoihin.
- Noin 10 %:lla oli vaikeampia toimeentulo-ongelmia. 11 % koki vaikeuksia tai suuria vaikeuksia tavanomaisten menojen, 8 % kahden tai useamman välttämättömyysmenon kattamisessa.
- Vajaalla 5 %:lla oli suuria vaikeuksia: 3,8 % oli joutunut luopumaan usein terveydenhoitomenoista, 5,4 % oli joutunut turvautumaan läheisten taloudelliseen apuun selviytyäkseen välttämättömyysmenoista, 2,0 % oli turvautunut toimeentulotukeen ja 1,6 % pikavippeihin.
- Koetut toimeentulovaikeudet olivat harvinaisempia vuonna 2020 kuin vuonna 2017. Eniten vähenivät lievemmät toimeentulovaikeudet, suurien vaikeuksien osuus pysyi samana.
- Toimeentulo-ongelmat kohdistuivat molempina vuosina pienempituloisiin, terveytensä huonommaksi kokeviin, vuokralla asuviin, yksin asuviin sekä alle 65-vuotiaisiin, joista suurin osa on työkyvyttömyyseläkkeellä.

Eläkeläisten tyytyväisyys kotitaloutensa taloudelliseen tilanteeseen korkeampaa vuonna 2020 kuin vuonna 2017

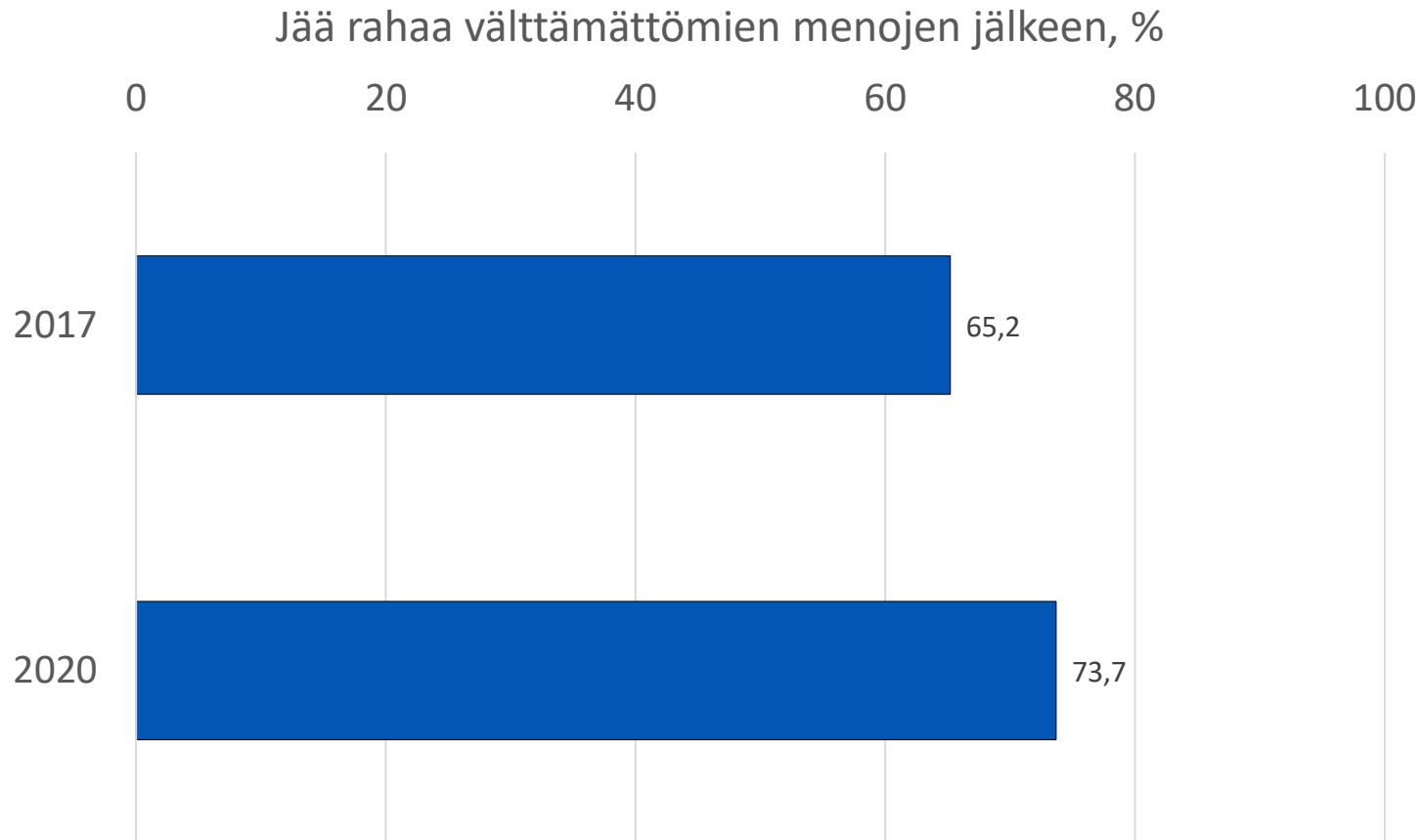
Taloudellinen tyytyväisyys (0 –10), %
0=äärimmäisen tyytymätön, 10=äärimmäisen tyytyväinen

- Vuonna 2020 eläkeläisistä 26,0 %:lla oli matala (0-5) tyytyväisyys
- 51,1 %:lla keskimääräinen (6-8) tyytyväisyys
- 22,9 %:lla korkea (9,10) tyytyväisyys

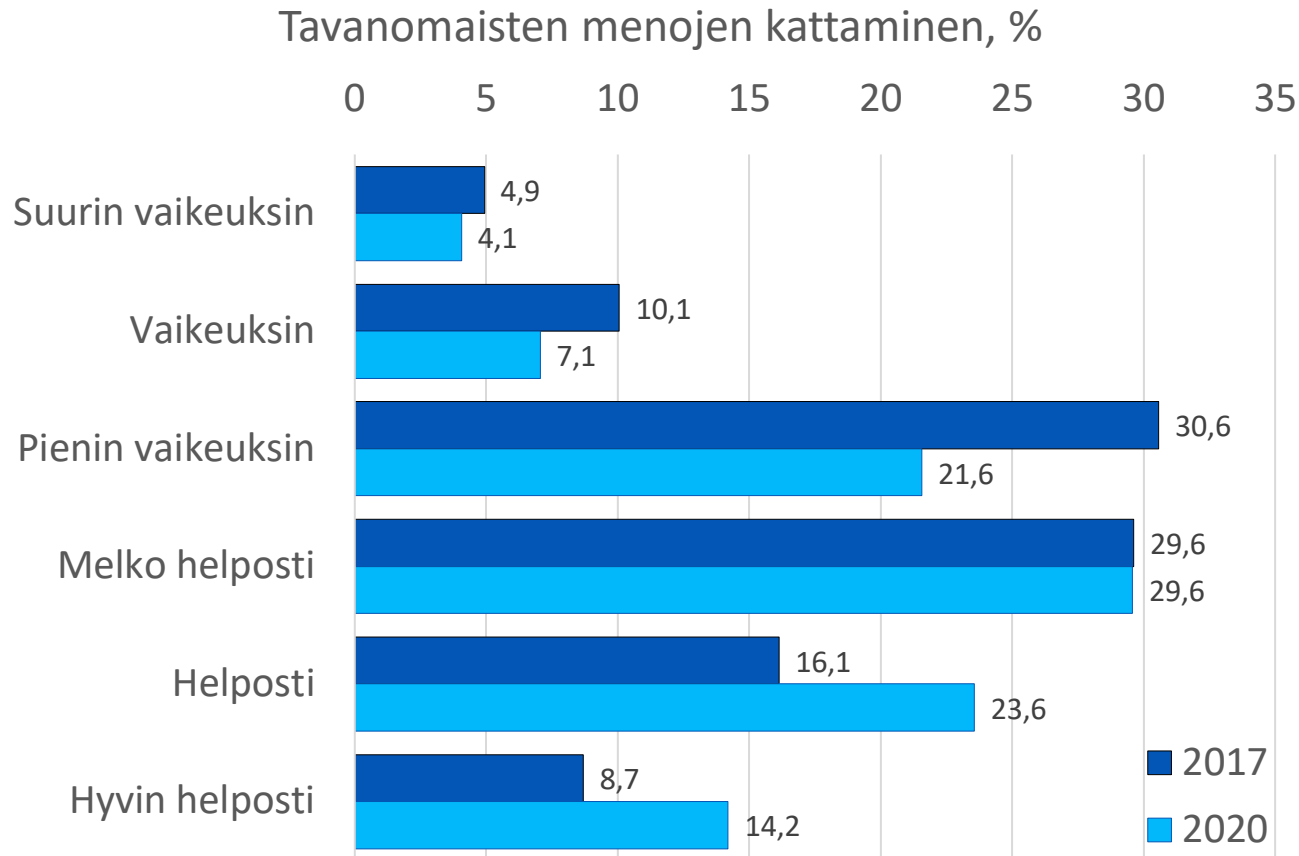
Useammalle eläkeläiselle jäi rahaa välttämättömien menojen jälkeen vuonna 2020 kuin vuonna 2017

- Vuonna 2020 reilu neljännes eläkeläisistä ilmoitti, ettei heille jäänyt rahaa välttämättömien menojen jälkeen
- Vuonna 2017 vastaava osuus oli reilu kolmannes

Vuonna 2020 suurimmalla osalla eläkeläisistä (67 %) menojen kattaminen vähintään melko helppoa

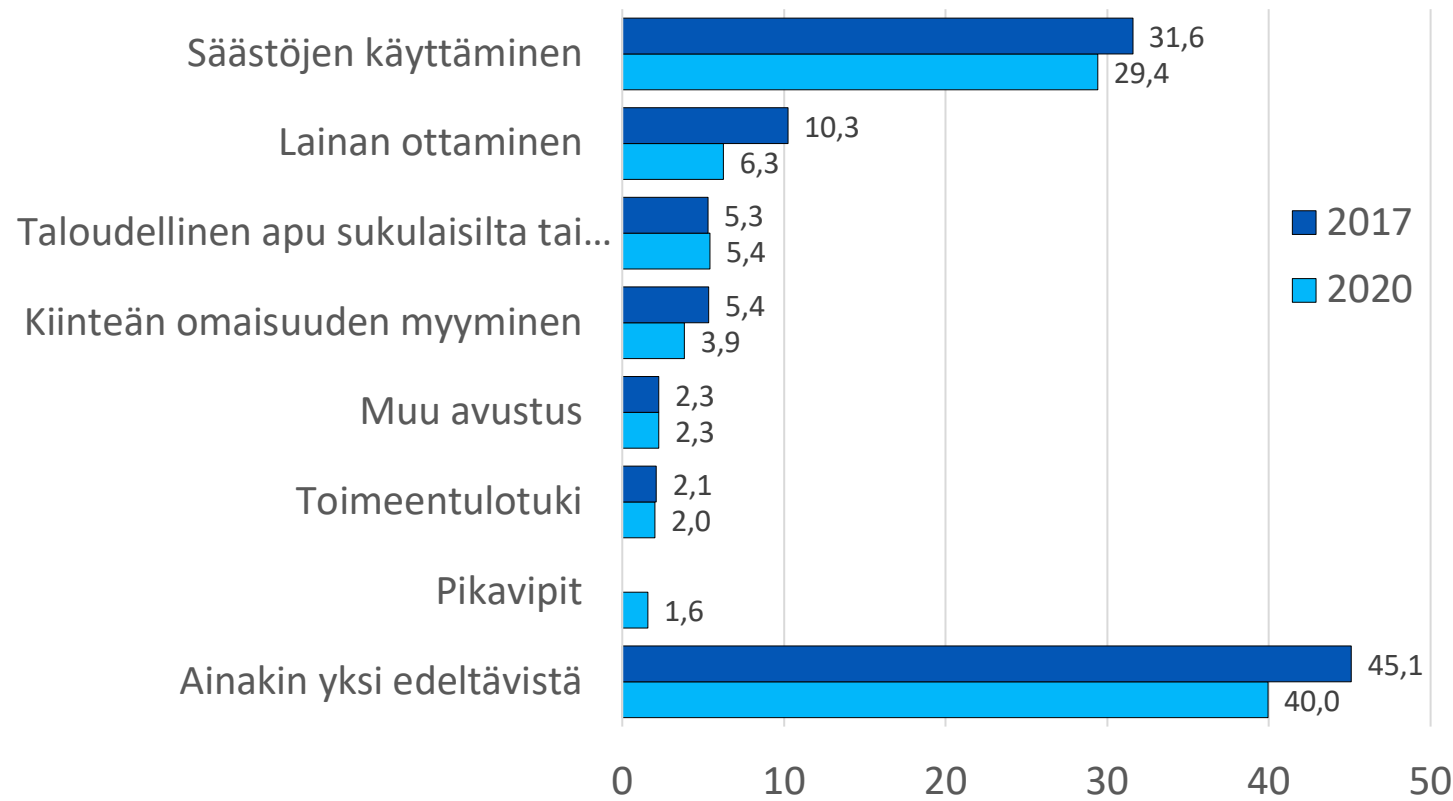

- Toimeentulovaikeuksia koettiin vähemmän vuonna 2020 kuin 2017
- Eniten vähenivät pienet vaikeudet
- Suurien vaikeuksien yleisyys pysyi ennallaan

Säästöjen käyttäminen yleisin tapa kattaa välttämättömyysmenoja, kun säännölliset tulot eivät riitä

Tavat kattaa välttämättömiä menoja, %

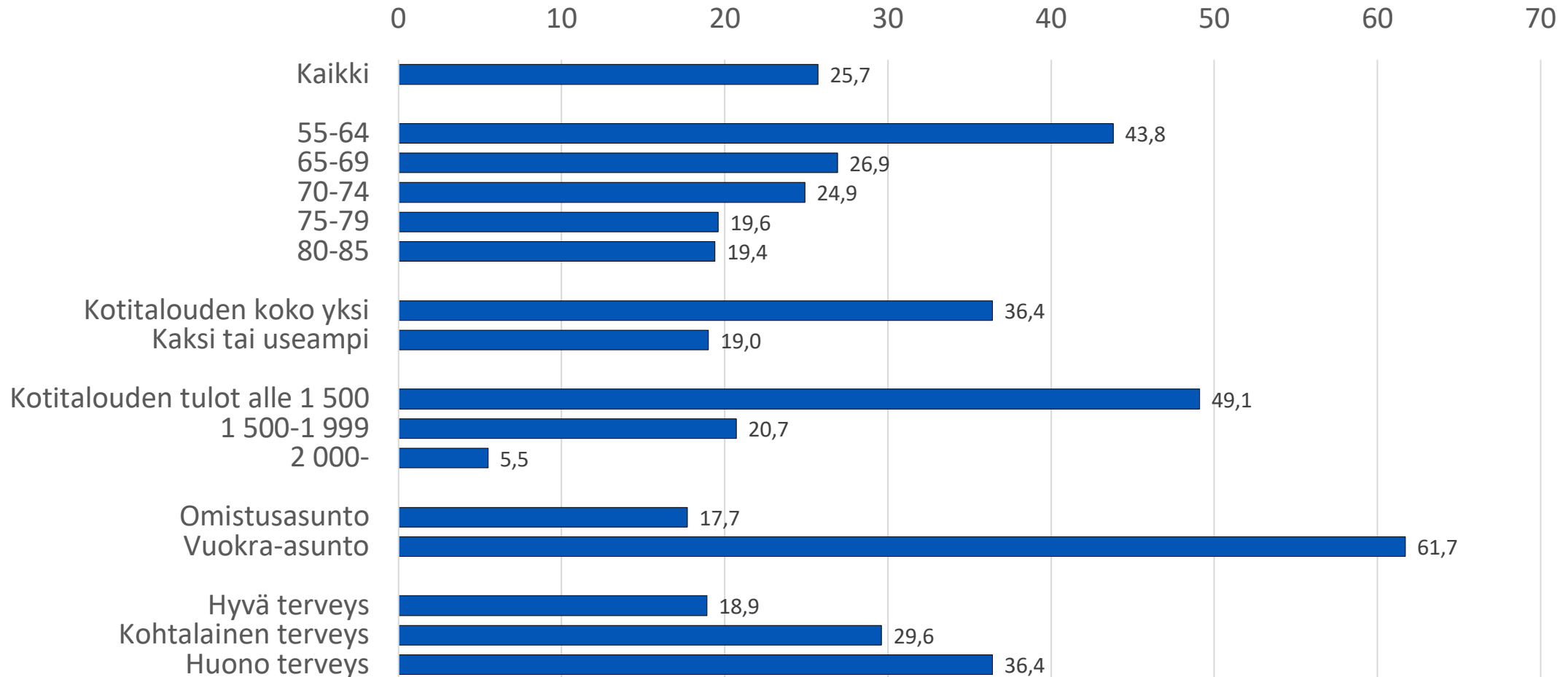

- Vuonna 2020 jotain luetelluista tavoista oli käyttänyt 40 % eläkeläisistä ja vuonna 2017 osuus oli 45,1 %.
- Molempina ajankohtina noin kolme kymmenestä käytti säästöjään.
- Taloudellista apua läheisiltä tai muualta saaneiden tai toimeentulotukeen turvautuneiden osuudet pysyivät myös ennallaan.

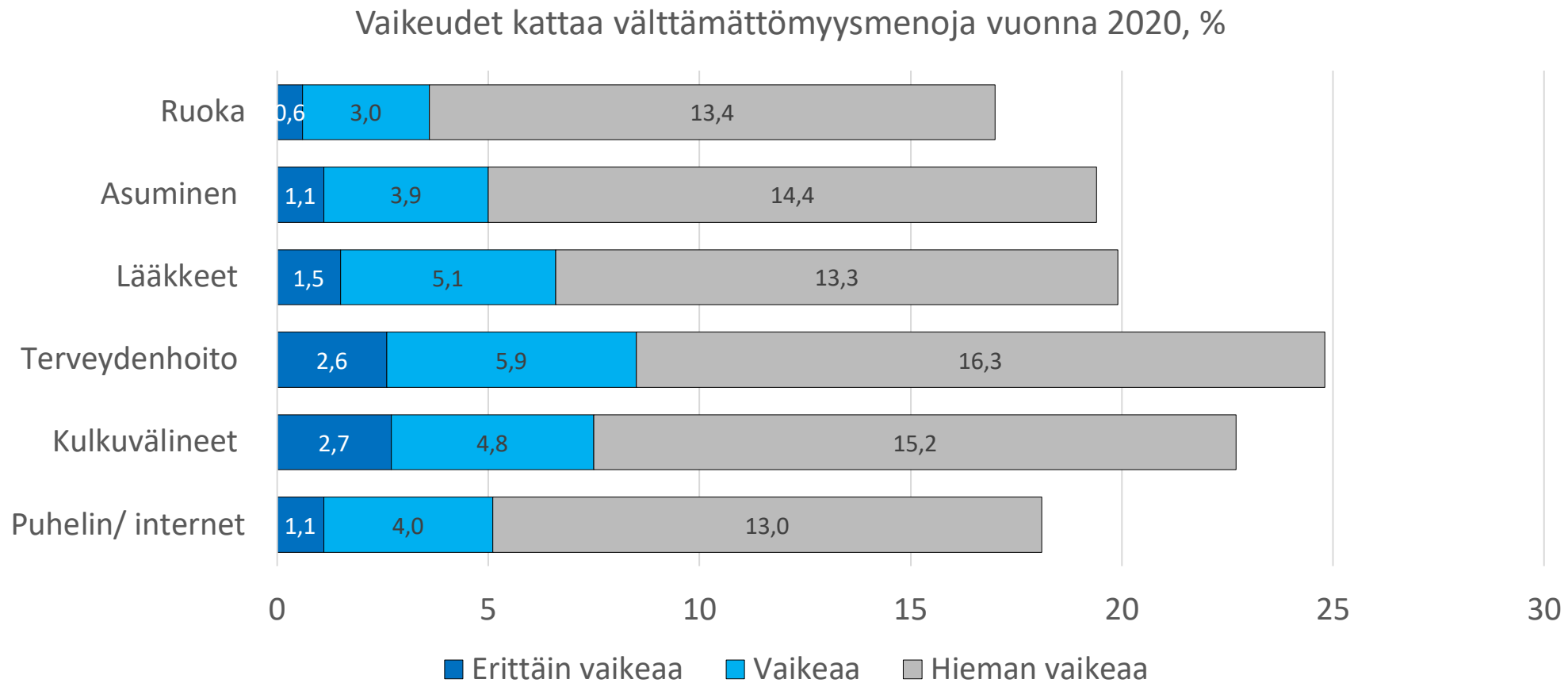

Vuokralla-asuvilla, pienempituloisilla, alle 65-vuotiailla, yksin asuvilla ja huonoksi terveytensä kokevilla oli muita harvemmin maksuvaraa

Ei mahdollisuutta maksaa yllättävää 1 200 € laskua vuonna 2020, %

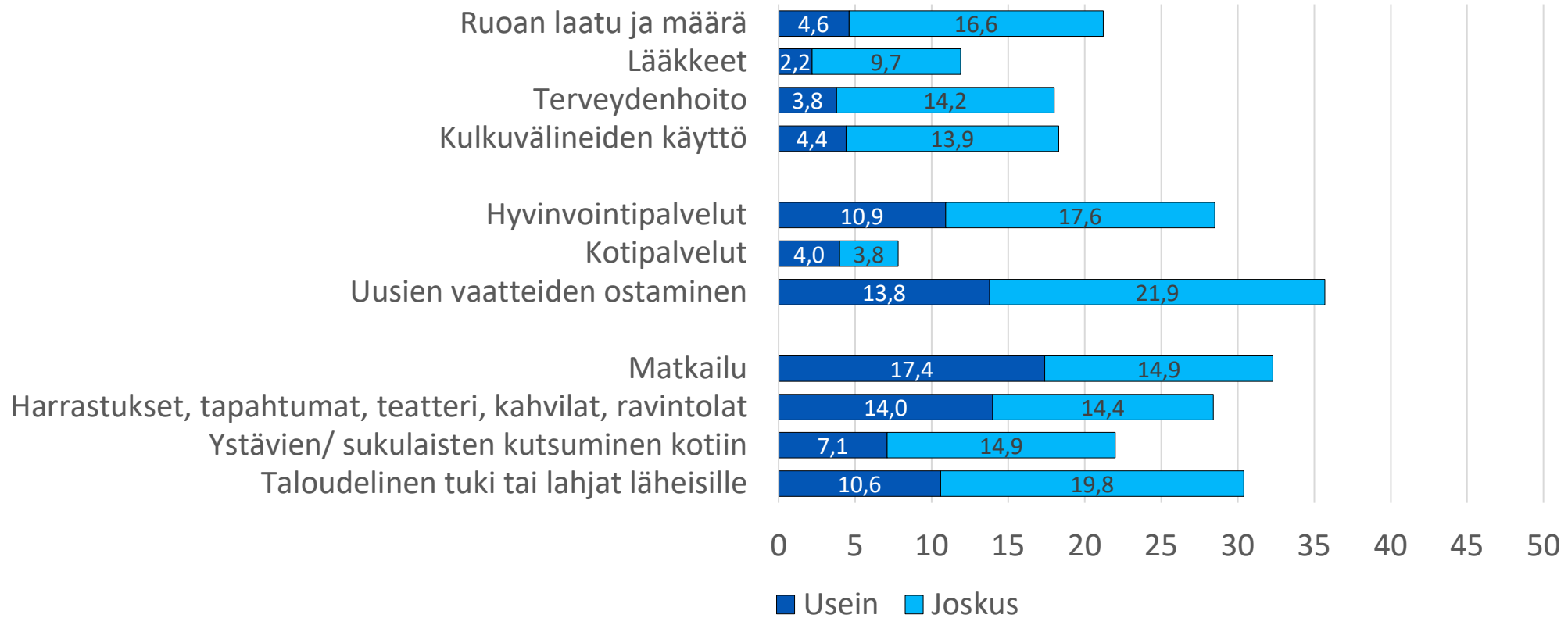
Eläkeläisillä yleisemmin vaikeuksia terveydenhoitomenoissa, 8,5 %:lle näiden menojen kattaminen vaikeaa tai erittäin vaikeaa

Taloudellisten syiden vuoksi luovuttiin yleisemmin vapaa-ajan kulutuksesta, välttämätöntä kulutusta vähennettiin harvemmin

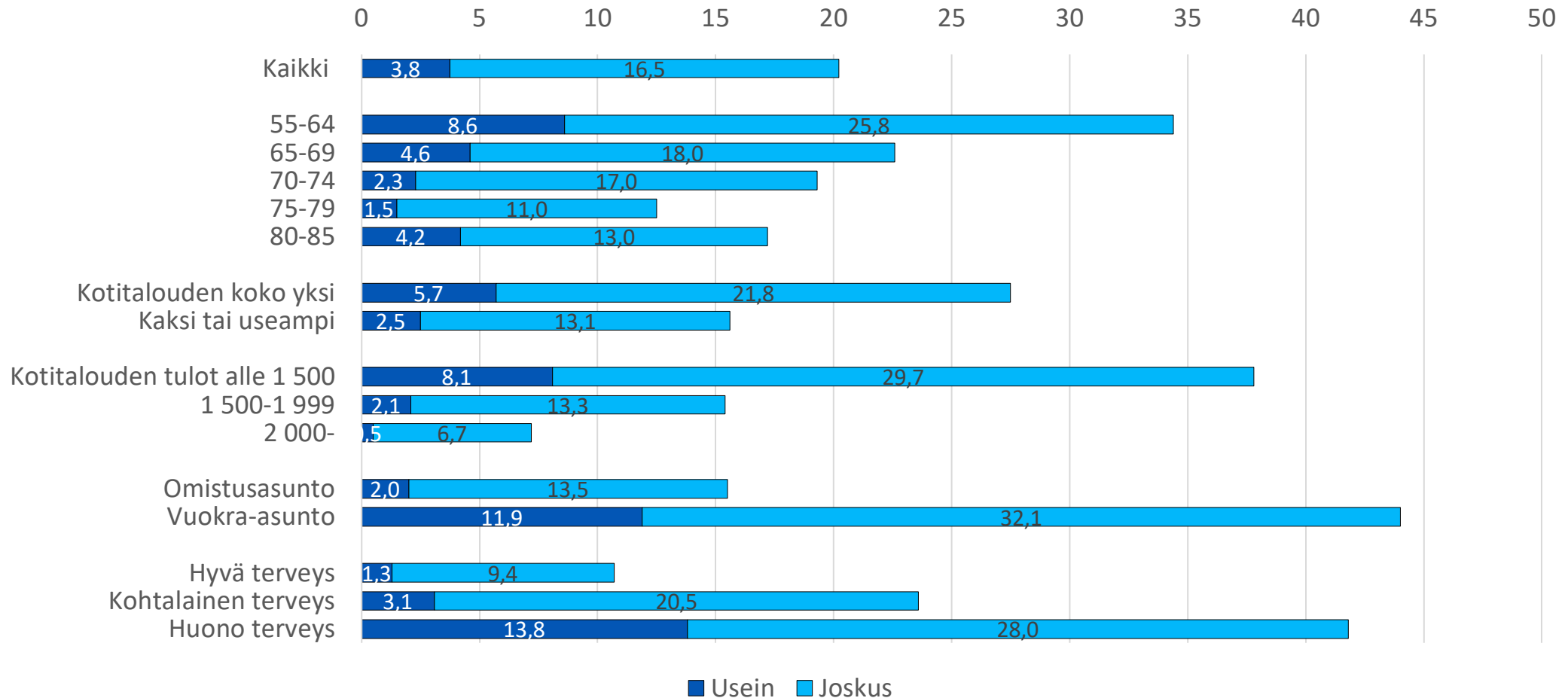
Taloudellisista syistä erilaisesta kulutuksesta luopuminen 12 kk aikana vuonna 2020,

%

Vuokralla asuvat, terveytensä huonoksi kokevat, pienempituloiset, alle 65-vuotiaat ja yksin asuvat olivat joutuneet luopumaan terveydenhoito- ja lääkemenosta muita useammin

Taloudellisista syistä terveydenhoito- ja lääkemenosta luopuminen 12 kk aikana vuonna 2020, %

Aineisto

- Eläketurvakeskuksen kyselytutkimus 55–85-vuotiaille työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkkeensaajille vuosina 2017 ja 2020.
- Perusjoukko edustaa liki 80 % Suomessa asuvista eläkkeensaajista.
- Vastausasteet korkeat:
 - vuonna 2017 vastasi 2 909 eläkeläistä, vastausaste 73 %.
 - vuonna 2020 vastasi 1 736 eläkeläistä, vastausaste 65 %.
- Vuonna 2017 postikysely, vuonna 2020 myös verkkovastausmahdollisuus.
- Yhdistetty tietoja Eläketurvakeskuksen ja Tilastokeskuksen rekistereistä.
- Vastaajat edustavat otantavuoden eläkkeensaajia sukupuolen, iän ja eläkelajin mukaisesti.

Julkaisu:

Eläkeläisten toimeentulokokemukset vuonna 2020 ja muutos vuodesta 2017.

Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 05/2021.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-691-340-0>

Lisätietoja:

liisa-maria.palomaki@etk.fi

kati.ahonen@etk.fi

susan.kuivalainen@etk.fi

